

Més nens, més avis

El canvi de fesomia de la població migrant de la Xina.

© The Economist

Liu Hengqing té 66 anys. El 2007, després de més de 30 anys de matrimoni, ella i el seu marit van marxar de Jian'ou, la ciutat de la província de Fujian, al sud de la Xina, on havien viscut fins aleshores, i van seguir els passos dels seus fills: ella cap a la capital provincial, Fuzhou, per cuidar el seu nét, acabat de néixer, i ell cap a Xiamen, a 250 quilòmetres, per fer-se càrrec d'una néta. "Això et passa factura", diu Liu, "sobretot el fet d'estar separats, però val la pena". S'anima a cantar la *Marxa dels pensionistes*, una paròdia popular d'una marxa militar clàssica: "Som la força logística dels fills / Som els seus intendants / Escolteu, els nens ens criden / Correm cap al mercat / Tancats a la cuina, ens fem càrrec d'ells".

La marxa acaba amb un "Endavant! Endavant fins a la batalla final". La batalla que hi ha a l'horitzó té a veure amb els serveis socials de la Xina i el sistema del *hukou* (el registre de llars), que res-

tringeix aquests serveis. I és que la senyora Liu forma part d'una nova onada de migració urbana que està reunificant famílies, però que posa una pressió extra a escoles, hospitals i al control social del Govern.

Als noranta la Xina va viure la migració massiva més gran de la història. Centenars de milions de pagesos que tenien feines precàries i insuficients es van traslladar del camp a la ciutat per trobar-hi feina. Econòmicament, allò va aportar uns beneficis enormes. Socialment, va comportar una profunda desestabilització.

"Abans", diu Wang Qian, de la Comissió per a la Salut Pública i la Planificació Familiar, que depèn del Govern, "els qui emigraven eren sobretot treballadors joves". El 2000 dues tercers parts tenien entre 20 i 30 anys. El sistema del *hukou* impedeix en bona mesura que els seus fills puguin accedir a l'ensenyament públic i als serveis de salut a les ciutats on treballen els seus pares, per això la majoria de persones que migren deixaven els fills amb els avis o amb al-

tres parents. Les famílies quedaven separades. Els fills passaven mesos o anys sense veure els pares. Les ciutats estaven plenes de treballadors adults i als pobles només hi havia els més joves i els més vells.

Però les tensions socials eren enormes, i durant els últims anys les famílies que van emigrar han començat a reunificar a poc a poc les tres generacions. Ajudats per unes reformes moderades del sistema del *hukou* (que han facilitat canviar d'estatus en algunes ciutats), els nens i els pares de persones que van emigrar estan abandonant els pobles per unir-se als treballadors adults que viuen a la ciutat. El 2000 hi havia 14 milions de fills d'emigrants vivint amb els seus pares. Cap al 2010 el nombre havia arribat als 29 milions –més del doble– el nombre total d'emigrants no havia canviat). Ara més de la meitat dels fills d'emigrants viu amb els seus pares.

El 2008, un 35% dels emigrants tenien entre 21 i 30 anys; eren la generació de treballadors joves. El 2015, segons un nou estudi de la comissió de salut i pla-

nificació familiar, el percentatge s'havia reduït a un 29%. Durant el mateix període, la proporció d'emigrants de més de 50 anys va pujar d'un 11% a un 18%. En certa mesura, això reflecteix l'envel·liment dels emigrants que fa anys que viuen a les ciutats. Però aquesta no pot ser l'única explicació. El nombre d'emigrants de més de 60 anys va arribar als 19 milions, es va més que duplicar, en només set anys. Molts, igual que la senyora Liu, s'han traslladat a ciutats després de tota una vida al camp.

Aquests canvis han beneficiat les famílies. La senyora Liu diu que, sense ella, el seu fill tindria problemes per fer-se càrrec de la seva filla: "Simplement tinc la sensació que he d'ajudar-los mentre pugui". Però els canvis han tingut lloc tan de pressa que els serveis públics no han pogut seguir el ritme. Les restriccions al *hukou* comporten que els fills dels emigrants normalment vagin a escoles no oficials que no estan registrades al govern municipal i que solen tenir uns estàndards baixos. A Pequín, un estudi sobre 300 escoles d'emigrants va revelar que només 63 tenien llicència. Alguns fills d'emigrants ni tan sols van a escola. La comissió de salut i planificació familiar va arribar a la conclusió que el 2012 un 4% dels fills d'emigrants a Pequín i un 5% a Xangai no estaven apuntats a cap centre d'ensenyament. Un altre estudi va posar de manifest que el 86% dels fills d'emigrants afirmaven no tenir amics entre els infants de la ciutat d'acollida; i un 7% deia no tenir cap amic. A mesura que més nens marxen dels pobles per retrobar-se amb els seus pares, és probable que els problemes d'aquesta mena empitjorin i que calgui construir més escoles.

A l'altre cap de l'espectre d'edat, els emigrants més vells han de fer front a tres principals dificultats: unes pensions insuficients, unes condicions laborals dures i les deficiències del sistema d'assegurança mèdica. Només un terç té pensió i, d'aquest terç, la majoria tenen les anomenades "pensions rurals", que parteixen de la base que el beneficiari viurà en un poble on el cost de la vida és baix. A uns 600 iuans (uns 90\$) el mes, aquestes remuneracions no són suficients per viure en una ciutat. Els ciutadans amb un *hukou* rural que mai no han treballat en una empresa sovint ni tan sols tenen pensió. La conseqüència

és que més de la meitat dels emigrants vells o bé depenen econòmicament dels seus fills o bé han de treballar.

L'estudi de la comissió per a la salut i la planificació familiar va revelar que un 22% dels emigrants de més de 50 anys treballa. Gairebé el 60% dels emigrants més vells, i un 70% de les dones emigrants de més edat, no van anar a escola o només van cursar l'ensenyament primari. No poden fer feines especialitzades: el 70% dels qui treballen ho fan als serveis, sovint en feines de neteja, amb llargues jornades laborals i un sou baix. L'estudi també va posar de manifest que la meitat treballa més de 56 hores per setmana, mentre que els ingressos mitjans dels emigrants de més de 50 anys és de només 2.500 iuans el mes, 1.000 iuans menys que la mitjana de tots els emigrants. Una emigrant d'aquest grup d'edat que viu a la capital explica que abans feia marcs de finestra en obres de construcció a la província de Shandong: "Es va tornar més difícil trobar feines, per això vaig anar a Pequín i em vaig posar a treballar com a personal de neteja per hores. Encara podem treballar. No tenia gens de sentit quedar-se a casa sense fer res", conclou.

Es considera afortunada de tenir salut. L'assistència mèdica per als emigrants jubilats a la Xina és precària o inexistente. Més d'un 90% tenen alguna forma d'assegurança mèdica. Però els qui la tenen vinculada a un pla municipal només poden rebre assistència mèdica al lloc on la van contractar, sovint al poble del qual han marxat. Per tant, molts diuen que hauran d'anar-se'n de la ciutat quan els manqui la salut. Uns quants hospitals i clíniques locals ofereixen assistència a persones d'altres zones. Per exemple, el sistema mèdic de Sanya, un ressort turístic del sud del país, té un conveni per tractar persones de la ciutat de Harbin, al nord-est. Però aquestes disposicions són infreqüents.

Duan Chenrong, de la Universitat Renmin, a Pequín, va dir a *China Daily*, un diari dirigit per l'Estat, que "la societat no ha parat prou atenció en aquest grup i que els governs haurien d'esforçar-se més per millorar els serveis per a aquestes persones". Com passa tan sovint a la Xina, el canvi social desborda la capacitat de resposta del Govern. ●

Traducció d'Arnau Figueres

El Temps

**Nova
maqueta**

**Nous
opinants**

**Nou
format**

**Nou
Temps**

**Ja al teu
quiosc**

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltemps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltemps.cat](mailto:subscripcions@eltemps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores